

ZVONAŘKA

LEV UHLÍŘ
ZVONAŘKA

Reprint soukromého tisku –Praha 1940

Booket.cz
REPRINT 2015

Copyright © Booket.cz

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nemůže být reprodukována, uložena v archivačním systému nebo přenášena v jakékoliv formě nebo prostředky na jiné médium, mechanicky, fotokopírováním, záznamem, skenování nebo elektronicky, bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Vydavatel

Titul ZVONÁŘKA, reprint soukromého tisku vydaného v Praze 1940, vydalo nakladatelství Booket.cz jako svoji 10 publikaci.

Publikace o uměleckém salonu paní Josefiny Chmelové-Šimáčkové v ulici Na Zvonařce a jejich slavných hostech zdokumentovaných výňatky z dobového tisku a citacemi z korespondence.

Grafická úprava reprintu - Booket.cz

Rok - 2015, Praha

Formát - pdf (pro čtečky)

Z V O N A Ř K A

Historická causerie pražského salonu

USPOŘÁDAL LEV UHLÍŘ

PRAHA MCMXL • SOUKROMÝ TISK

IN MEMORIAM UŠLECHTILÉHO VLASTENCE

ANTONÍNA CHMELA

ZAKLADATELE ZVONAŘKY

A ŠTĚDRÉHO MECENÁŠE UMĚNÍ

*A prešla doba mláďi smavá
a doba pítek bobatá,
skeráň mnohá dřív tak kučeravá
jak strniště je požata.*

Z Kaminského „Ballady o dlouhém stole“.

Každé umění potřebuje intimitu, v níž by mohlo komorně dozrát a být bližší i přístupnější lidskému srdci. Všichni velcí národové měli proto své proslulé salony, ve kterých se nejen přibližovalo umění posluchačům, nýbrž posluchači také autorům a interpretům. Přátelský poměr, který tím vznikal mezi umělci a veřejností, měl neocenitelný význam propagační, umělecký a také ovšem společenský.

Tajemné sfingy s operních, divadelních neb koncertních podií byli přece také živoucími a prostými lidmi, kteří krom svého umění měli i své bolesti, přání a tužby. Jakým způsobem naléztí ohlasu pro tyto čistě lidské přínosy uměleckého života? Jedině ve společenském styku, kde vlivní činitelé se dozvídali o všem tom druhém, čím umění je zatíženo, formou zcela jinou, nežli je mluva strohého úředního aktu.

Nejen existenční otázky, ale i otázky umělecké se daly řešit jiným způsobem, bez zbytečné útočnosti, sarkasmu a zloby. Zdvořilá společenská mluva velmi často regulovala zhoubný účinek nekritického prvního dojmu a navracela pozornost posluchačů k domněle prohraným uměleckým kampaním, které znovu zazářily vítězným a čistým plamenem úspěchu. Hodnoty, pošlapané a udupané zbytečnou, anebo zlomyslnou neomylností, objevily se jako životné, ne-li věčné, a tím byly zachráněny před posměchem a hloupou setrvačností snobů, přísahajících na osobní kredo určitých kritických skupin.

Náš národ postrádal takovýchto salonů nejen pro *svůj*, čistě český život, nýbrž pro cizí hosty a umělce, kteří k nám přijížděli a kteří si často odnášeli o nás a o našem kulturním rozmachu dojmy velmi rozházené a nesourodé. Často to, co jest *oficiální*, postrádá oné rozkošnosti a hloubky, jakou vyzařují některá *naše* díla, jsou-li oproštěna od nevkusného bengálu a slavnostního hlomozu. Mnozí dávají přednost prosté mluvě nadšeného idealisty, nežli stereotypnímu balastu oficiálních informací a učností.

Vzpomínám na to, jak v jednom baltském státě jsme se s hrůzou vyhýbali oficiálnímu informátoru, jenž před každým kostelem chrлил ze sebe spoustu historických letopočtů a s výrazem pohrdavé povýšenosti se díval na náš zájem o věci, které nespadaly do jeho oficiálního řemesla informačního.

Přibližovat kulturní hodnoty jednoho národa národu druhému, toť totéž, jako upozorňovat na zvláštnost a zajímavost neznámého, zcela nového díla.

Vytvoří-li se ovzduší, v němž už sám vybraný umělecký vkus vytvořil dychtivou náladu po nových uměleckých dojmech, pak udeřila pravá hodina propagace a účinného uplatnění neznámých lidí.

Salon pí. J. Chmelové-Šimáčkové Na Zvonařce byl dlouho jakýmsi konsolátem naší kultury.

Z původně zamýšleného feuilletonu se rozrostla látka do větší šíře. Je nutno se zmínit o tolika vzácných lidech a přátelích a sebe stručnější zmínka o jednotlivci bude částí historie našeho literárního, uměleckého, divadelního a společenského života pražského v prvním desetiletí dvacátého století.

Tedy quasi historická causerie!

L. U.

ED. COLONNE,

slavný francouzský dirigent, který do Francie uvedl díla Čajkovského, byl za svého pražského pobytu Na Zvonařce milým hostem. Colonne vpisuje na svou fotografii tuto vděčnou dedikaci: *Panu a paní Jan A. Šimáček en souvenir de l'inoubliable hospitalité qu'il m'ont donnée dans leur belle ville de Prague. Ed. Colonne, Vieil Etudiant de Ire année en langue Tchèque. Praba, itery, 24. září 1901.*

Hlas národa z 26. září 1901: *Soirée na počest J. E. Colonnea.* Po předvěčřejším koncertě v Národním divadle, v němž seznalo pražské divadelní obcenstvo znamenitého francouzského dirigenta a upřímného podpůrce a fedrovatele české hudby v Paříži, Julesa Edouarda Colonnea, a jemné a zase ohnivé jeho umění interpretovati ono pouto, které komponista kuje svou skladbou k srdcím posluchačů — po předvěčřejším enthuasiastickém přijetí milého francouzského hosta pražskou veřejností uspořádáno bylo na počest J. E. Colonnea p. arch. J. A. Šimáčkem a pí. Šimáčkovou-Chmelovou v salonech jejich bytu Na Zvonařce skvělé soirée. V milieu, jehož rozmilou folií jsou umělecké výtvoři, snesené v delikátním výběru, jež je částým

jevištém vybraných produkcí hudebních, zpěvních a deklama-torských, rozvinul se půvabný obraz zdařilého, milého večera. Četná společnost dam a pánů přišla pozdravit sympatického mistra francouzského dirigentského umění. Soirée zúčastnili se intendant Národního divadla dr. *Herold* s chotí, profesori uni-versity pp. dr. *Hlava* a dr. *Rubeška*, předseda Společnosti Ná-rodního divadla p. *Wiesner*, členové výboru Společnosti pp. dr. *Klumpar* s chotí, dr. *Kose* s chotí, inž. *Rosenberg* a skladatel *Oskar Nedbal* s chotí. Ze spisovatelské obce byli přítomni pp. *Kvapil*, prof. *Mádl*, dr. ryt. z *Čenkova* a *Bohdan Kaminský*, dramatičtí umělci pí. *Kvapilová-Kubešová*, sl. *Grégrova*, pp. *Mošna* a *Kliment*, ze žurnalistů pp. *Čupr*, *Hladík*, dr. *Svátěk* a *Žák*.

Ve velkém saloně byl improvizován půvabný pořad před-nesových čísel, jež zahájil mladistvý houslista *Jaroslav Kocian* krásnou, srdečnou hrou.

Primadona darmstadtské opery sl. *Slavikova* uchwátla poslu-chačstvo přednesem několika písní.

Pan *Mošna* dal ve dvou deklamacích zazářiti svému charak-teristickému, rázovitému umění.

Nadšený přípitek dra *Lad. Klumpara*, svědčící milému hosti a tlumočící upřímné sympatie české veřejnosti, zakončil ofi-ciální část večera. Pak spělo krásné a zdařilé soirée, prozářené půvabnou intimní náladou, snujícím se od mistra *Colonnea* k ob-klopujícím ho jeho ctitelům — pohříchu příliš rychlým, stěl-hbitě mýjícím spádem — ku svému zakončení.

Cituji doslova zmíněný článek, abych ukázal, jak vzácná spo-lečnost se scházela Na Zvonařce.

„Mladistvý houslista“ *Jaroslav Kocian*, který toho večera byl po prvé představen slavnému světovému dirigentovi *Col-lonneovi*, je pak Na Zvonařce častým hostem i účinkujícím

umělcem. Na jeho fotografii z té doby je vepsáno toto věnování: *K laskavé upomínce na den 24. m. října r. 1901. Milostivé paní, paní Šimáčekové-Chmelové v nehlubší úctě oddaný Jar. Kocian.*

Před Kocianem tehdy byla pozdější jeho světová kariéra houslového virtuosa, kterou proslavil nejen sebe, nýbrž i české reprodukční umění. Také zvěčnělý Mistr Jan Kubelík koncertoval několikrát před vybranou společností Na Zvonařce. Honorář mu býval vyplácen ve zlatých dukátech.

Toto soirée rozhodlo i o příštím uměleckém osudu sl. *Slavíkové* (později provd. Jordánová), která se zanedlouho stala vynikající solistkou a umělkyní opery Národního divadla v Praze.

GUSTAVE CHARPENTIER,

autor „Louisy“, je v Praze účasten úspěšné premiéry své opery v březnu 1903 a vděčně vzpomíná na Zvonařku, kde byl tak pohostinsky přijat. Snad je to zosobnění nadšeného přijetí jeho díla pražským obecnstvem, poznání úspěchu a také trochu klidu v idylické Praze. Charpentier, jemuž společnost Na Zvonařce udělila jako epitheton ornans název „Šarpantírek“, píše na jednom lístku, jehož adresu napsal správně česky: *Oh! la belle soirée d'adieu!*

A ještě v Praze pod citát arie Louisy z II. dějství „Je suis le Plaisir de Paris!“, vedle svého portretu vpisuje ruto dedikaci: *A Monsieur Jan A. Šimáček en souvenir de mon séjour à Prague avec mes meilleurs sentiments G. Ch. Mars 1903.*

Z Paříže vzpomíná na svůj pražský pobyt lístkem, datovaným 19. 6. 1903, těmito slovy: *Cher ami! Merci de votre gentil envoi. Me voici revenu à Paris — repris pour les affaires — adieu la belle liberté. — Et jusqu'à septembre amitié de Vous G. Ch.*

HENRYK SIENKIEWICZ

přše arch. Šimáčkovi, předsedovi Slovanského klubu:

Ctihodný pane předsedo, zasílám Vám nejupřímnější poděkování za propůjčený mi významný titul čestného člena Slovanského klubu v Praze a tlumočím výrazy upřímné vděčnosti jak Vašemu blahorodí, tak i všem váženým členům klubu. S hlubokou úctou a oddaností H. S. Warszawa 29. IV. 1904. (N. B. Originál je psán polsky.)

MOSKEVŠTÍ

Z dopisu *Hany Kvapilové*:

— zároveň dovoluji si připomenouti (nejsou-li pánové už zváni), že by bylo snad dobře neopomenouti pány referenty: Dr. Krause, J. V. Krejčího, Kupfnera. A Kerr, sotva že Moskevští opustili Berlin, slevuje mnoho ze svého nadšení a ubírá Slovanům, které dříve velebil. Proto by bylo dobře, aby páni referenti seznámili se osobně, aby cizí vlivy nepůsobily na jejich cítění. To jen tak docela důvěrně; vím, jak obětavě se ujímáte ruských hostí a jak by i Vás bolelo, kdyby se jim u nás nedostalo vroucího přijetí. Nemyslím, že by naši páni referenti podléhali, naprosto ne, ale třeba by uvedli německé autory referátu, a to by bylo škoda. Kerr píše asi tak: „Die Russen sind Stimmung, Reinhardt und sein Kreis das Malerische, Brahms — ist die Psyche.“ Dříve ale zpíval nadšené hymny o Rusech a stavil je mnohem výše než Reinh. i Brahms. A protože je dnes Kerr bůh moderny, kdo ví, co by se u nás u mladých ozvalo. Nezazlete mi, že jsem se mnoho rozepsala. Poručím

se Vám, velectěná paní, v upřímné úctě a se srdečným pozdravem. H. K.

V jiném dopise píše Hana Kvapilová o Moskevských m. j. toto:

Moskevští jsou *jedinou* bytostí, krásnou, umravněnou, očištěnou. Není bolestí na světě, není krásy, kterým by tito lidé nerozuměli, jichž by nechápali. Zvedli umění na nejvyšší horu citovou, kde vše je už průzračno, vzdáleno malicherných zmatků života. Podávají umění jako esenci v křišťálové číši, rozřešené, na útěchu nám všem, podávají je dobrotivě, něžně. Neměla jsem v žádném divadle dosud tak čistý dojem jako v moskevském. Zdálo se mi po všem utrpení, že je nutno *radostně* žít, je-li taková krása na světě. A nejen já měla takové silné pocity, ale ostatní všichni, kdož v umění žijí.

O návštěvě Moskevských Na Zvonařce píší Národní listy z 11. IV. 1906 takto:

„Po představení uspořádána byla na počest ruských umělců slavnostní večere v salonech předsedy Společnosti Národního divadla pana arch. Šimáčka, k němuž zavítali přední členové moskevského divadla (s ředitelem Němirovičem Dančenkem v čele) a z pražské společnosti náměstek pražského starosty dr. Štych, ředitel Schmoranz, chef opery Kovařovic s chotí, hrabě Aichelburg s chotí, obecní starší dr. Jeřábek s chotí, dr. Šauer, dr. Škarda, tajemník Šafařovic, inž. Havel s chotí, básník Kaminský, malíř Štapfer a red. „Zvěsti“ J. V. Alexander. K večeru dostavil se také právě do Prahy přibylý malíř ruský *Alex. Borisov*. (Borisov byl Na Zvonařce po prvé v listopadu 1905.) Ruským hostům věnována vzácnými hostiteli pozornost vzorná a přes pozdní dobu setrvala celá společnost dlouho v srdečné zábavě.“

JAROSLAV VRCHLICKÝ

Nejen při všech významnějších společenských událostech (na př. při návštěvě delegace města Paříže v Praze), nýbrž pravidelně býval „Prof. Dr. Jar. Vrchlický, doživ. člen panské sněmovny“ (citát s jeho visitky) hostem Na Zvonařce.

Utíkal sem před hlukem světa, aby zde v přátelském zívěťí pilně překládal, četl a pracoval. Sedávali společně u jednoho stolu s básníkem Kaminským a jako dva pilní žáci pracovali na překladech významných světových spisovatelů (Mollièrův Tartuffe a j.). Vrchlický si v pause rád vypůjčil od paní domu klíček od skřínky líkérů, kterou nazýval „oktávem“. V pamětní knize Zvonařky je jméno Vrchlického uváděno mezi věrnými návštěvníky a vždy ve společnosti vynikající.

18. III. 1906, v předvečer svátku pí. Józý Šimáčkové, napsal Vrchlický tuto oslavnou báseň:

Vzácné dámy, milí páni,
přišel jsem sem znenadání,
jako starý vševěda,
ani o tom nevěda,
přišel jsem jak na obrátku
a teď vidím — přišel k svátku
vzácné paní domu toho,
sladkostí jež skýtá mnoho,
vybraných též líbezností
pro všechny své milé hosti.

Výběr tedy všeliký,
salámy a paštiky,

Luculla žeň bohatá,
s karfiolem kuřata,
aspiky a rosoly,
vše, co ždá si kdokoli
a k těm jídlům jaký truňk
do krků jen dělá žbluňk!
víno, různé likéry
přebáječné nádhery,
klasiky a romantiky —
za vše znětež naše díky.

Ale vše co by to bylo
při vší slávě, nádheře,
svačina, jak večere,
kdyby všechno nekrášlilo
jedno vzácné koření
v Čechách vzácné — nadšení:
Nadšení pro krásu, vděk,
pochopení myšlenek,
gracie a líbeznost,
již tu sklízí každý host.

Za humry, ocásky z ráčků
víc mi úsměv u Šimáčků,
proto ze srdce to dím:
paní domu připjím!
Dlouho živa buď a zdráva
Sláva jí a třikrát sláva!

18. III. 1906 Jar. Vreblický, chromou rukou.

Nedivte se proto, že Vrchlický velmi litoval, zameškal-li jakoukoliv slavnostní příležitost, při které byl morální důvod k nějakému delšímu se pozdržení. Tak v dopise z 26. VI. 1906 píše:

Milostivá paní, navrátiv se včera z extense univ. v Kutné Hoře, otevřel jsem teprve pozdě večer nashromážděnou korespondenci a tu našel jsem Vaše milé pozvání. Byl jsem již příliš uondán a čas byl pokročilý, než bych mu mohl vyhověti, tož prosím o laskavé omluvení, že jsem se nedostavil ani neomluvil. „Nevědomost hříchu nečiní“ praví již přísloví a já doufám v dobrotu Vaši a shovívavost, která mi dá příležitost zameškané lépe nahraditi. Ruku Vám líbaje jsem oddaný Váš ctitel Prof. Dr. Jar. Vrchlický.

Dedikace: *Sulačce na úboru. Milostivé paní, paní Józefě Šimáčkové upřímně oddaný ctitel Jar. Vrchlický. 26. XI. 1906. — Rozpravy literární. Milostivé paní, paní Józefě Šimáčkové v uctivé oddanosti J. V. 10. IV. 1906.*

BOHDAN KAMINSKÝ

Dopis z 8. VII. 1921:

Milostivá Paní, za vlídné pozvání Vaše, jež vždy Jste byla a Jste tak vzácné a nezasloužené laskavou, srdečně a upřímně Vám děkuji. A tak bych si dodal srdce a v případě, že by to nepřekáželo snad jiným Vaším dispozicím, osmělil bych se ve slavném Miletině skutečně objevit od zítřka za týden, t. j. v sobotu dne 16. odpoledne. (Ale kdyby tento den pro jakoukoliv příčinu se Vám, milostivá paní, nehodil, mohl bych objevit se kdykoliv jindy.) Víím, že se u Vás vystřídá hostů mnoho a já pěkně, jak nás tomu naučila vojna, postavil bych se do fronty,

a trpělivě bych čekal, až na mne dojde řada. Že by mně bylo vzácně milým, na chvilku k Vám se utéci z Prahy, jistě zvlášť podotýkati nemusím. Poroučejte se, milostivá paní, do vzácné Vaší přízně, jsem s uctivým ruky políbením Váš vždy Vám zcela oddaný B. K.

Dedikace: *Kresby a řezby. Mil. Paní, paní Józse Šimáčkové v uctivé, dávné a upřímné oddanosti Bohdan Kaminský. 10. IV. 1909. — Návštěvou u chorého muže. Milostivé Paní Jozse Šimáčkové-Chmelové v nejupřímnější úctě oddaný B. K. 19. III. 1912.*

VÁCLAV HLADÍK

Dopis z 28. 4. 1905:

Milostivá paní, dovoluji si Vám připsati svůj román a prosím snažně, abyste mu popřála místo ve Svě knihovně. Těšilo by mne nesmírně, kdybyste ráčila jej aspoň přehlédnouti. Používám této příležitosti k vyjádření svých upřímných a oddaných pocitů úcty a sympatií, které chovám k Vám, milostivá paní, i k projevu vroucích děků za laskavou Vaši přízeň a za tak častá, roztomilá pohostinství na Zvonařce. Račte přijmouti, milostivá paní, ujištění mé nejhlubší úcty a oddanosti. V. H.

Dedikace: *Román „Evžen Voldan“ — Milostivé paní Józse Šimáčkové v nejhlubší úctě a oddanosti Václav Hladík 28. IV. 1905.*

JAROSLAV KVAPIL

Na libretu „Rusalky“: *Milostivé paní Jos. Šimáčkové uctivě oddaný Jar. Kvapil. 31. III. 1901.*

FRANTIŠEK LÜTZOW,
HRABĚ Z DREYLÜTZENŮ A LEEDORFŮ,
diplomat a dějepisec.

Dedikace: *Lectures on The Historians of Bohemia, London 1905.*
Velevážené paní Jože Šimáčkové s výrazem nejhlubší úcty věnuje
autor Ph. Dr. hrabě Lützow.

BOGUMIL VOŠNJAK

Dedikace: *Na rozsvitu. Visokožjislani Gospej Šimáčkovi v znak*
globokega spoštovneja. Gorica, 16. IV. 1910.

M. LAUDOVÁ-HOŘICOVÁ

Z dopisu z 30. 12. 1914:

Velevážená paní! Děkuji srdečně za vzácnou pozornost, věnovanou mně v mém jubileu. Projev všeobecných sympatií byl tak obrovský, že jsem tím byla hluboce dojata a nespala radostí celou noc. Nemusím ujišťovati, že mám vždy upřímnou radost, vidím-li Vás v divadle. Přeji do nového roku mnoho štěstí a spokojenosti a jsem v dokonalé úctě oddaná M. Laudová.

IGNÁT HERRMANN

I nejtěžší problémy se řeší v bytě předsedy Společnosti Národního divadla vtípem a smíchem. Jako důkaz toho otiskují maňáskovou komedii „Faust v Praze“, která kdysi vyšla ve

„Švandu dudákovi“ a poopravená vlastnoručními vsuvkami *Ignáta Herrmanna*, byla provedena jako loutkové divadlo sub auspiciis malíře *Oty Bubeníčka*, který byl hlavním aranžérem zábavného programu Zvonařky.

Vtipné vypořádání se s tehdejší divadelní „oposicí“ bude jistě zajímat i dnes:

FAUST V PRAZE.

Maňásková komedie o 4 jednáních.

Osoby:

JUDr. František Faust, divadelní habitué a přivrženec volné lásky.

Markétka, ctnostná dáma od divadla.

Valentin, nikoliv její bratr, nýbrž její muž.

Mefistáfel, ďábel a dohazovač, jenž odříká na konec epilog.

I.

Faust: Marně sedím v kanceláři zas,
klienti mi nejdou — vzal to ďas!
Marně řečním, marně inseruji,
s Mladočechy marně koketuji,
s radikály mnohé strávím chvílky,
s realisty marně hraju filky,
s mnohými se agrárníky stýkám,
ba i „Nájemníka“ číst si zvykám,
z čehož ovšem nyní přenáramně
známky blbnutí se jeví na mně.
Dělám, zkrátka, všechno pro reklamu,
v zaslánech a klubech kopí lámu,
moh' by ze mne být i poslanec,

klienti však nejdu — hrozná věc!
Ó jak toužím ve svém srdci vzňatém,
populárním stát se advokátem —
za tu radu beze všeho žertu
zapsal bych se, dáble, třeba čertu!
(*Zabřmi.*)

Mefistáfł: Brlm! Brlm! Nač ty řeči plané?
Zde mne máte — přejete si, pane?

Faust: Kdo jsi, běda?

Mefistáfł: Nikdy v divadle
neviděl's mne mizet v propadle?
Neznáš-li mne, tvá to vlastní škoda —
opera jest o mně od Gounoda.

Faust: Zpozdil jsi se o sto let, ba o víc —
teď je v módě Karel Kovařovic.

Mefistáfł: Nerozumíš tomu, ač jsi zdejší —
nadávat mu je teď modernější,
jemu, jak jsem zaslech' z daleka,
F. A. Šubert prý zas naseká!

Faust: O tom, prosím, řeči buď už dosti,
moh' bys míti z toho mrzutosti —
rci mi raděj pravdu určitou,
proč jsi poctil mne svou visitou?

Mefistáfł: Víím, co chceš, a neklamu se věru —
pořádnou chceš dělat kariéru,
vyniknout chceš také politicky,
abys hodně klientů měl vždycky.
Radu dám ti: dlouhých bez okolků
namluv sobě od divadla holku —
vynikneš tím nad ostatní muže,
k významnosti ti to dopomůže.

- Faust*: Ale, věz, že nesmí dívka ona
zasloužilá býti primadona —
primadony jdou teď časem do let.
- Mefistáfel*: Má být štíhlá, nebo má být molet?
- Faust*: Na zimu snad molet lepší bude —
- Mefistáfel*: Pamatuj však, za mne vždy a všude
budeš potom platit — a teď již
první směnku tu mi podepiš.
- Faust*: (*podpisuje*):
- Mefistáfel*: Opouštím tě s nevýslovným díkem,
oddaným jsem tobě služebníkem:
Fauste, jdi a pěstuj volnou lásku,
v druhém aktě uvidíš svou krásku.
(*Zmizí.*)
- Faust*: Hola, zdá se, že mám vyhráno!
Čert teď musí otrocky se chovat —
do Národních mu dám zasláno,
nebude-li holka konvenovat!

II.

- Markétka*: Moje pověst bezpečná je stráž má,
v Národním mne vzali do angažmá,
ke kritikům jsem vždy přeúslužná,
patnáct set jsem švadleně své dlužna.
Kdo mne spatří, cítí lásky muku,
na jevišti jako slavík tluku —
abych z cviku nevyšla pak, nuže,
doma tluku rozmilého muže.
- Faust* (*vystoupí*): Milostpaní, mohu-liž snad doufat?
- Markétka*: Kterak, pane, můžete si troufat?

- Faust*: Srdce mé je těžké jako cent —
milostpaní, já jsem abonent.
- Markétka*: Abonent jste? Ach mé srdce plane!
Dovcdete hodně tleskat, pane?
- Faust*: Abonent jsem, prosím, odletý,
ukrutně rád dávám pugéty.
- Markétka*: Věřu, pane, moje srdce praví,
že jste muž, že charakter jste pravý.
- Faust*: Srdce mé vám oddáno je celé,
na Schmoranze půjdu ředitele!
- Markétka*: Moje srdce vstříc vám láskou tluče —
pojdte, pane, mojí do náruče!
Chci vás ujistiti o čemkoli,
dostanu-li každou velkou roli,
a chci ve všem po vůli vám být,
chcete-li mé dluhy zaplatit.
Věřte, pane, těžko je to dost,
uhájit si u divadla ctnost —
talent můj však vyrovná se zlatu,
jak čtem často v Prager Abendblattu.
- Faust*: Abendblattu každý člověk věří —
milostpaní, pojdme na večeři!

III.

- Valentin*: Hrom a peklo! Všechno je teď dražší,
manželství už nic mi nevynáší —
a já přece, že jsem chytrý byl,
na vejdělek jsem se oženil.
Vím však, dnes jak počínat si mám:
na Fausta si tady počínám —

platí-li teď dluhy za Markétku,
muži jejímu ať půjčí pětku!
Tam jde, ajta! Příliš vesel není —
snad s ní mluvil příliš o umění.
Ale že jsou finance mé na psu,
podíváme se na jeho kapsu!
(*Ustoupí.*)

Faust (*vystoupí*): Markétko, ach, největší mé blaho,
tvoje láska přišla mi dnes draho!
Zahrála's mi sice role všecky,
požitek byl věru umělecký,
přepínat však jsi to neměla —
pátý akt mne zmohl docela!
Není všechno, jak se zdá, ach, není: —
kapsa má jest jako po vymření,
sotva lezu, nohy bolí, sakra —
a již nemám ani na fiakra!

Valentin: Fauste, Fauste, vzpomeň na Markétku,
já jsem její manžel, půjč mi pětku!

Faust: Nemám, brachu, jsem už bez vší ceny,
patnáct set jsem platil u švadleny.

Valentin: Fauste, Fauste, je to moje vůle —
půjč mi tedy aspoň čtyry kule!

Faust: Nemám, brachu, všechno jsem už ztratil,
za zimní teď klobouky jsem platil.

Valentin: Fauste, Fauste, znova komanduji —
na flám dnes tři zlaté potřebuji!

Faust: Nemám, brachu, veliký jsi fláma,
tvoje žena byla směnka samá.

Valentin: Fauste, Fauste, že tě příliš ctím,
dvěma zlatkama se spokojím!

- Faust*: Nemám, brachu, Valentine milý —
v šampaňském jsme všechno probendili.
- Valentin*: Fauste, Fauste, volám naposled,
aspoň zlatku dej mi na flám hned!
- Faust*: Nemám, brachu, v ukrutném jsem zmatku,
žena tvá mne stála víc než zlatku!
- Valentin*: Cože? Nemáš zlatku jedinou?
Ženu mou jsi svedl nevinnou,
štěstí mé jsi zničil v okamžiku —
braň se, chlape, vytáhni svou dýku!
(*Tasí.*)
- Faust*: Valentine, ukrutný jsi štvanec —
pozoruji, že jsi nevzdělanec!
Mefistáfí po mém boku stojí,
proklám jeho pomocí hrud tvoji,
odzpívám ti pěkně podle taktu,
nevydržíš do čtvrtého aktu!
- Valentin*: Nemysli si, že mne křik tvůj splete,
protože to takhle napsal Göthe!
Jakože jsem čestný člověk sám,
jiný koncc tomu udělám!
- Faust*: Meč svůj raděj do pochvy chci schovat —
zlu se nemá, slyšíš, odporovat!
Než bych ublížit chtěl člověku —
to radš jako Mařák uteku!
- Valentin*: Chceš mi zmizet jako lstivá zmije?
To by byla čistá tragédie!
Toť jsou přece vůbec známé věci,
z tragedie krev že musí téci —
ale s tebou každé řeči škoda:
z nových dramát teče jenom voda!

Faust: Nerouhej se!
Valentin: Bojíš se mne, hoj!
Vyzývám tě, chlapec, na souboj!
Faust: Přijímám jej, muži se vždy bijí —
věz však, že to udám policii,
ta ti notnou o právu dá lekci,
odbručíš si souboj na direkci!
Valentin: A já na tě pošlu Šubrta,
ten tě v Političce rozvrtá.
Faust: Do Šubrta, věz, mi pranic není.
Valentin: Do novin dej o tom prohlášení!
Faust: Věz, že nedám!
Valentin: Zbabělý jsi zrádce —
takhle s tebou vyrovnám se krátce!
(*Utne mu hlavu.*)
Teď se chystá podívaná jiná —
se mnou ať si nikdo nezačíná!

IV.

Mefistáfel: Velectění, je to známá věc,
morálka že přijde na konec.
Ale zde se podivná věc dělá,
tenhle kus byl nemorální zcela,
a má dábelská hrud' chvěje se,
že si tohle autor odnese.
Nuže, místo povídání všeho
snažně prosím za něj — omluvte ho,
že jej místo práce napadlo
tohle ošemetné divadlo!
Divadlo je vůbec hrozná věc,

přemnohým se přiliš k hlavě žene —
vzácné dámy, tuto shromážděné,
moji radu slyšte na konec:
dejte výhost divadelním plánům,
jež jsou ošcmetné lákadlo,
netrpte to znejmilejším pánům,
aby byli samé divadlo!
Líp to čert zná, nežli každý jiný,
divadlem on všechny posed' kdysi,
našeptal jim všechny čertoviny —
nepouštějte muže v zákulisí!
A vy, páni posud neženatí,
nevinňátka, mládencové zlatí,
vzpomeňte si, doktor Faust co zkusil,
za Markétku když tak platit musil!
Viděli jste všichni na Faustovi,
láska k divadlu že není žert,
a čert proto volá bramborový:
„Každé divadlo ať vezme čert!“

Olaf.

Dedikace Ignáta Herrmanna: *Milostivé paní Josefíně Šimáčkové v upřímné vděčnosti za krásný, zdařilý dětský ples, jejž nám „drobné mládeži“ dnes připravila a na nějž dlouho, dlouho nezapomenu — v šetrné oddanosti Ignát Herrmann 15. II. 1903. — Muž bez třináctky. Velevdáženě paní Josefě Šimáčkové pro vliďnou paměť v šetrné úctě věnuje I. H. 14. II. 1910.*

Některí hosté z *českého* veřejného, kulturního a politického života, kteří jsou zapsáni v knize návštěv Na Zvonačce:

Jos. Anýž, Dr. Karel Baxa, Viktor Beneš, Richard Bienert, Ing. Ot. Bureš, Dr. Čelakovský, Dr. Vrat. Černý, Dr. K. Do-

min, Dr. Fafl, Dr. Fürich, Dr. E. Görlich, Dr. Groš, Jan Havlasa, Dr. Hodáč, Dr. Luboš Jeřábek, Dr. Klumpar, Dr. Kose, Dr. Malinský, Dr. Nesý, J. Otto, A. Peroutka, Pinkas, Dr. Vilém Pospíšil, Dr. Milan Radimský, Dr. Celestin Ryppl, Dr. Vojtěch Říha, Dr. V. Setunský, Dr. Strimpl, Dr. J. Šafařovič, Dr. Přemysl Šámal, Dr. Schauer, Dr. Scheiner, Dr. Vladimír Škarda, G. Schmoranz, Dr. Ant. Štych, Fr. Táborský, Dr. Tichý, Dr. Ludvík Vaněk, Bedřich Vraný, Frant. Zvěřina.

UMĚLECKÁ OBEC ZVONAŘKY

rekrutovala se ze všech odvětví českého kulturního života. Národní divadlo, jak ani v bytě předsedy Společnosti Národního divadla nemohlo být jinak, ovšem převládalo:

Jiří Bittner, Adolf Krössing, Jindřich Mošna, Jakub Seifert, rytíř řádu Františka Josefa I., majitel velké zlaté záslužné medaile kr. města Prahy, regisseur kr. čes. div. Národního (přesný citát visitky!), drahá a vzácná jména dnes již zvěčnělých umělců!

Mořic Anger, L. V. Čelanský, Karel Kovařovic, Fr. Picka, Oskar Nedbal, Karel Šebor a Karel Weis, jako reprezentanti Músy hudební.

Básníci a spisovatelé: Ignát Herrmann, Václav Hladík, Bohdan Kaminský, Jaroslav Kvapil, hr. Lützow, Otakar Theer a Jaroslav Vrchlický.

Výtvarníci: Ota Bubeníček, Vojt. Hynais, Král, Luděk Marold, Mařatka, Jakub Obrovský, Rašek, Skála, Svoboda, Štáfer, R. Vácha a j.

Dámy: Marja Bogucká, Isa Grégrová, Hedy Feldenová, Hana Kvapilová, Růžena Maturová, Anna Slavíková-Jordanová atd.

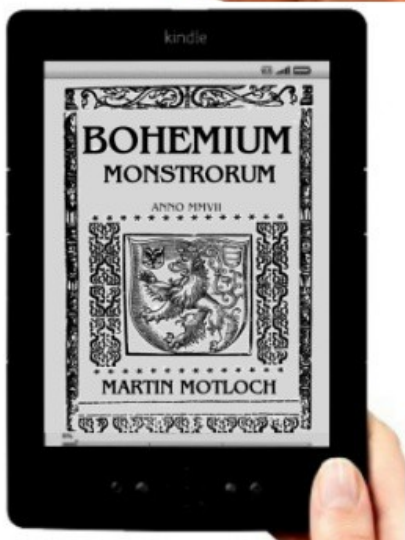
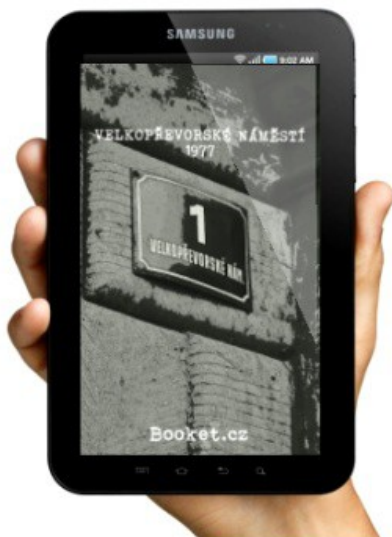
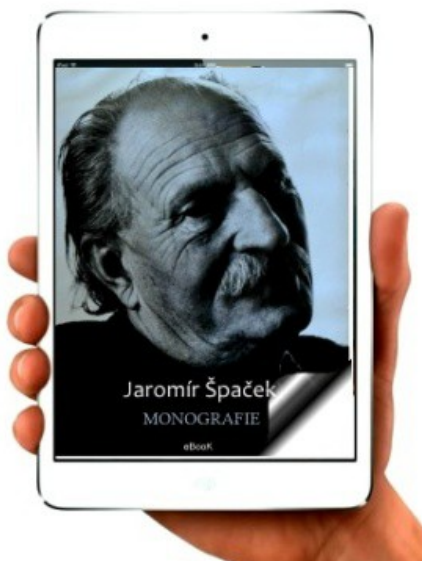
Z našich pěvců Otakar Mařák a z cizích Vilhelm Herold a Franz Naval.

Mistr Jan Kubelík, Jaroslav Kocian, B. A. Wiedermann, ruská tanečnice Carsavina a mn. j.

Celá galerie významných jmen defiluje několika stránkami této skromné knížky. Většina vzácných hostí už není mezi námi. Vzpomenouti jich s láskou a vděčností a obnoviti znovu krásnou představu jejich skvělého umění, jejich zásluh, anebo oživitii jejich přátelské sympatie k našim touhám, chce tato stručná historická causerie.

Vydala paní Józka Šimáčková
v Praze
jako soukromý tisk
Písmem Claude Garamonda
vytiskla akc. spol. Knihtisk v Praze XIII.
v počtu 500 výtisků,
z nichž prvních 200 číslováno

Další nabídka e-knih z Booket.cz

Booket.cz

**VÁŠ MOBIL SI ZASLOUŽÍ
NĚCO VÝJIMEČNÉHO!**